

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๙๑๓/๒๑๔

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๘

เรื่อง การออกกฎหมายเพื่อกำกับดูแลแพลตฟอร์มดิจิทัล

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง (๑) หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๑๓/๕๒ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๘
(๒) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๔๔๑๔ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๘

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเสนอเรื่อง การออกกฎหมายเพื่อกำกับดูแลแพลตฟอร์มดิจิทัล มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามมาตรา ๔ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๑.๑ คณะรัฐมนตรีมีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๕ รับทราบข้อเสนอหลักการกฎหมายว่าด้วยเศรษฐกิจแพลตฟอร์ม จำนวน ๑๐ ประการ ตามที่สำนักงานขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (สำนักงานป.ย.ป.) เสนอ และให้สำนักงาน ป.ย.ป. และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นหน่วยงานเจ้าของเรื่องร่างกฎหมายว่าด้วยเศรษฐกิจแพลตฟอร์ม และดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างกฎหมายดังกล่าว ตามมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้วเสนอคณะกรรมการพัฒนากฎหมายเพื่อจัดทำร่างกฎหมายต่อไป

๑.๒ คณะกรรมการพัฒนากฎหมายมีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยเศรษฐกิจแพลตฟอร์ม และคณะอนุกรรมการดังกล่าวได้จัดทำร่างพระราชบัญญัติเศรษฐกิจแพลตฟอร์มดิจิทัล พ.ศ. ภายใต้กรอบแนวทางตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ประกอบกับกฎหมาย Digital Services Act (DSA) และ Digital Markets Act (DMA) ของสหภาพยุโรป รวมทั้งได้รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้เกี่ยวข้องแล้ว ปรากฏว่าผู้ประกอบการแพลตฟอร์มและภาคเอกชนมีข้อห่วงกังวลในประเด็นต่าง ๆ รวมตลอดถึงความเสี่ยงที่ร่างกฎหมายดังกล่าวจะทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลของประเทศซึ่งอยู่ในช่วงเริ่มต้นไม่สามารถพัฒนาได้ ข้อเสนอหลักการกฎหมายว่าด้วยเศรษฐกิจแพลตฟอร์มจึงกระทบ

การพัฒนาธุรกิจแพลตฟอร์มของประเทศในภาพรวม สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้ว เห็นว่าผลการรับฟังความคิดเห็นดังกล่าวมีเหตุผลรับฟังได้ จึงเสนอให้คณะรัฐมนตรีทบทวน มติคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๕ เรื่อง ข้อเสนอหลักการกฎหมาย ว่าด้วยเศรษฐกิจแพลตฟอร์ม โดยเห็นควรเสนอให้ยุติการดำเนินการจัดทำร่างกฎหมายในเรื่อง ดังกล่าวไว้เป็นการชั่วคราวก่อน และมอบหมายให้หน่วยงานเจ้าของเรื่อง ซึ่งได้แก่ สำนักงาน ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ชาติ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (สำนักงาน ป.ย.ป.) และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทาง การค้า ไปร่วมกันดำเนินการศึกษาทบทวนแนวทางและมาตรการส่งเสริมและกำกับดูแลเศรษฐกิจ แพลตฟอร์มดิจิทัลที่เหมาะสมสำหรับบริบทของประเทศไทยก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ความเหมาะสมของการมีกฎหมายดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง (๑)

๑.๓ คณะรัฐมนตรีมีมติในการประชุมเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๘ เห็นชอบ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอให้มีการทบทวนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๕ เรื่อง ข้อเสนอหลักการกฎหมายว่าด้วยเศรษฐกิจแพลตฟอร์ม เนื่องด้วยปัจจัย ด้านการค้าโลกที่เปลี่ยนแปลงไป โดยให้ยุติการดำเนินการจัดทำร่างกฎหมายในเรื่องดังกล่าวไว้เป็น การชั่วคราวก่อน และมอบหมายให้หน่วยงานเจ้าของเรื่อง ซึ่งได้แก่ สำนักงาน ป.ย.ป. และกระทรวง ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ไปร่วมกัน ดำเนินการศึกษาทบทวนแนวทางและมาตรการส่งเสริมและกำกับดูแลเศรษฐกิจแพลตฟอร์มดิจิทัล ที่เหมาะสมสำหรับบริบทของประเทศไทย ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาความเหมาะสมของการมี กฎหมายดังกล่าว ทั้งนี้ ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเร่งศึกษาหาข้อยุติในการออกกฎหมาย เพื่อกำกับดูแลแพลตฟอร์มดิจิทัล แล้วรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบภายใน ๑ เดือน รวมทั้งให้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีการ่วมกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงาน ป.ย.ป. และสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า รับความเห็นของสำนักงานสภาพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าไปพิจารณา ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย รายละเอียดปรากฏตามหนังสือที่อ้างถึง (๒)

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๘ มอบหมายให้สำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกาเร่งศึกษาหาข้อยุติในการออกกฎหมายเพื่อกำกับดูแลแพลตฟอร์มดิจิทัล แล้วรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบภายใน ๑ เดือน

๓.สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๘ แล้ว ดังนี้

๓.๑ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งให้คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย ทราบและได้เสนอเรื่องให้คณะอนุกรรมการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยเศรษฐกิจแพลตฟอร์มพิจารณา แนวทางในการออกกฎหมายเพื่อกำกับดูแลแพลตฟอร์มดิจิทัล โดยมีผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์) และสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เข้าร่วมชี้แจง สรุปผลการพิจารณาได้ดังนี้

(๑) คณะอนุกรรมการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยเศรษฐกิจแพลตฟอร์ม พิจารณาหลักการ ๑๐ ประการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๕ แล้วเห็นว่าการออกกฎหมายเพื่อกำกับดูแลแพลตฟอร์มดิจิทัลอย่างได้สัดส่วนและมีประสิทธิภาพตามหลักสากล ยังมีความจำเป็นในสภาวะการพัฒนาทางเทคโนโลยีที่รวดเร็วในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการคุ้มครองผู้บริโภคและผู้ให้บริการ ทั้งนี้ ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์) และสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า มีความเห็นพ้องกับคณะอนุกรรมการฯ โดยเห็นว่า กลไกของร่างกฎหมายว่าด้วยเศรษฐกิจแพลตฟอร์มดิจิทัลจะช่วยให้การกำกับดูแล การบังคับใช้ และบทกำหนดโทษมีประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าพระราชกฤษฎีกาการประกอบธุรกิจบริการแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ต้องแจ้งให้ทราบ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน

(๒) คณะอนุกรรมการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยเศรษฐกิจแพลตฟอร์ม มีข้อสังเกตว่า การออกกฎหมายเพื่อกำกับดูแลแพลตฟอร์มดิจิทัลที่ได้สัดส่วนและมีประสิทธิภาพตามหลักสากล นอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อการคุ้มครองผู้ใช้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลในประเทศไทยแล้วยังอาจใช้เป็นประโยชน์ในการต่อรองกับมาตรการทางภาษีศุลกากร (Tariffs) ของประเทศสหรัฐอเมริกาได้ ทั้งยังจะช่วยให้แพลตฟอร์มดิจิทัลต่าง ๆ มีสถานะที่เท่าเทียมกันมากยิ่งขึ้น (level playing field) อันจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ประกอบการตลอดจนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในประเทศไทยอีกด้วย ดังนั้น จึงเห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาศึกษาแนวทางสากลที่สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทยในปัจจุบันโดยละเอียด แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณากำหนดแนวทางและหลักการที่เหมาะสมต่อไป

๓.๒ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีการ่วมกับกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงาน ป.ย.ป. และสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า นำความเห็นของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วยแล้ว ในการประชุมร่วมเมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ที่ประชุมเห็นว่า เพื่อให้มีความพร้อมในการดำเนินการและหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อน ควรมีการศึกษาตลาดและเตรียมบุคลากรให้พร้อมก่อนการกำกับดูแลแพลตฟอร์มดิจิทัล และควรมีกลไกการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การกำกับดูแลมีประสิทธิภาพมากขึ้น และควรพิจารณาการแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจน จึงมีความเห็นร่วมกันว่าสมควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์) และสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า รับไปศึกษาในเชิงลึกเกี่ยวกับแนวทางที่เหมาะสมในการกำกับดูแลแพลตฟอร์มดิจิทัล ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๘ ต่อไป

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

ในกรณีที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ทำการศึกษาทบทวนแนวทางและมาตรการส่งเสริมและกำกับดูแลเศรษฐกิจแพลตฟอร์มดิจิทัลที่เหมาะสมสำหรับบริบททางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย จะช่วยให้การกำหนดกลไกและมาตรการต่าง ๆ ในกฎหมายกำกับดูแลแพลตฟอร์มดิจิทัล สามารถส่งเสริมการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้
ไม่มี

๖. ข้อเสนอของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาแล้ว เห็นสมควรนำเรียนคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบแนวทางการออกกฎหมายเพื่อกำกับดูแลแพลตฟอร์มดิจิทัลตามข้อ ๓ และมอบหมายให้กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์) และสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า พิจารณาศึกษาแนวทางและมาตรการส่งเสริมและกำกับดูแลเศรษฐกิจแพลตฟอร์มดิจิทัลที่เหมาะสมสำหรับบริบทของประเทศไทย ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๘ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายชูศักดิ์ ศิรินิล)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

กองพัฒนากฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖ ต่อ ๑๐๑๐ (นายจินตพันธุ์ฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๖๒๐๑

www.ocs.go.th

www.lawreform.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@ocs.go.th

สิ่งที่ส่งมาด้วย